

Jaar 2018
Afdeling 1
Nummer 1101
Ingekomen op 31 oktober 2018
Ingekomen in raadscommissie ZJS
Te behandelen op 7/8 november 2018

Onderwerp

Motie van de leden Mbarki, Yilmaz, Ceder en Hammelburg inzake de Begroting 2019 (Amsterdamse vakmensen voor duurzame stad)

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden hebben de eer voor te stellen:

De raad,

Gehoord de discussie over de Begroting 2019.

Overwegende dat:

- Wij in een periode leven waarin ons veel (vak)werk te wachten staat om onze aardbol te beschermen voor de uitwassen van klimaatverandering.
- In het bestuursakkoord 2018-2022 een ambitieuze klimaatagenda is opgenomen.
- De gemeente Amsterdam een Amsterdamse mbo-agenda heeft opgesteld waarin wordt ingezet op een sterk middelbaar beroepsonderwijs.

Constateernde dat:

- Amsterdam een wezenlijke bijdrage wil leveren aan het halen van de doelstellingen van Parijs, door de CO₂-uitstoot in Amsterdam terug te dringen met 55% in 2030 en met 95% in 2050.
- Amsterdam ernaar streeft om in 2040 aardgasvrij te zijn.
- Dit betekent dat er veel mensen nodig zijn om deze ambitieuze doelstellingen te verwezenlijken, en dat er banen (zullen) ontstaan waarbij vakmanschap gevraagd wordt.
- Uit de Arbeidsmarktmonitor 2016 blijkt dat van alle Amsterdamse studenten, de mbo-studenten het minst vaak een baan hebben na uitstroom (73%).
- De aansluiting van het mbo-onderwijs op de arbeidsmarkt als belangrijk aandachtspunt is opgenomen in de Amsterdamse mbo-agenda.

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- Onderzoek te doen naar de mogelijkheden om samen met mbo-instellingen, en andere relevante partners, de doelstellingen van de Amsterdamse mbo-agenda voor de aansluiting op de arbeidsmarkt aan te scherpen met betrekking tot de Amsterdamse duurzaamheidsambities.
- Hierbij de nadruk te leggen op de voorbereiding van mbo-studenten op het vakwerk dat nodig is voor de transitie naar een duurzame stad en de toekomstige arbeidsmarkt.
- De uitkomsten van dit onderzoek voor te leggen aan de raad.

De leden van de gemeenteraad

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 29 januari 2019
Behandeld door OJZ (afdeling Onderwijs & Leerplicht), Economie
Bijlage(n)
Onderwerp MBO-Agenda 2019-2023 en Uitvoeringsagenda's Jongeren in Kwetsbare Onderwijspositie en Aansluiting Onderwijs-Arbeidsmarkt. En uitvoering moties:

- raadslid Flentge (322.18) Meedoen aan landelijke proef begeleiden op arbeidsmarkt;
- raadsleden Mbarki, Flentge en Blom (323.18) Amsterdamse Plusvoorziening;
- raadsleden De Fockert en Hammelburg (971.18) Passende schoolloopbaan voor elke mbo-student;
- raadsleden Yilmaz, Simons, Ceder en De Fockert (931.18) Stadsbreed uitrollen van de stagemakelaar;
- raadsleden Mbarki, Yilmaz, Ceder en Hammelburg (1101.18) Amsterdamse vakmensen voor duurzame stad;
- raadslid Boutkan (1260.17) Kansen voor iedereen: bestrijd de toenemende tweedeling op de Amsterdamse arbeidsmarkt;
- raadsleden Blom en De Heer (901.18) Meisjes en vrouwen in bèta, techniek en ict.

Geachte raadsleden,

Alle jongeren in Amsterdam verdienen een mooie toekomst, waarin ze actief meedoen in de samenleving, duurzaam werk hebben en zelfredzaam zijn. Het gaat Amsterdam al een tijd economisch voor de wind. Maar dit stelt de stad ook voor nieuwe uitdagingen: Amsterdam heeft mbo'ers hard nodig om de grote transities (bouw, energie, circulaire economie) die de stad gesteld heeft te kunnen realiseren. Zonder in het mbo opgeleide vaklieden worden er geen nieuwe woningen gebouwd, of zonnepanelen geplaatst, is er geen verpleging of zorg voor onze ouderen, ontbreekt het aan opvang voor onze kinderen en is er geen kopje koffie op het terras. Bovendien is het juist nu van belang om te investeren in de weerbaarheid van de beroepsbevolking om goed voorbereid te zijn op eventuele, toekomstige economische tegenslagen.

We zien ook dat de aard van werk verandert: banen veranderen, of verdwijnen zelfs helemaal. Nieuwe banen ontstaan, werk wordt flexibeler, en daarmee neemt het aantal ZZP'ers toe. De steeds verdergaande ontwikkelingen op het gebied van ICT, technologisering en automatisering dragen hier aan bij. Dit alles vraagt om een beroepsbevolking die wendbaar en weerbaar is: een creatieve en ondernemende beroepsbevolking die snel op deze veranderingen in kan springen.

Bovendien zien we dat niet alle jongeren profiteren van de economische voorspoed. Eisen die worden gesteld aan toekomstige werknemers nemen toe. Niet voor alle jongeren is het halen van een mbo-diploma een vanzelfsprekendheid. Een deel van de mbo-afgestudeerden vindt in grote steden lastiger werk dan in de rest van Nederland, en Amsterdam is daarin geen uitzondering.

Om hier op in te spelen is het van belang dat ons middelbaar beroepsonderwijs meebeweegt met deze veranderingen. Het onderwijs moet toekomstbestendig zijn en jongeren de juiste vaardigheden meegeven, om zich nu – en in de toekomst op die arbeidsmarkt te kunnen redden. Werkgevers moeten blijven investeren in het opleiden van de beroepsbevolking en streven naar een inclusieve arbeidsmarkt, waar niet wordt gediscrimineerd en waar iedereen gelijke kansen heeft op stage en duurzaam werk, ongeacht zijn achtergrond. Een infrastructuur voor leven lang ontwikkelen is een noodzaak. En voor wie een mbo-diploma geen vanzelfsprekendheid is en uitvalt op school, moet er een sluitend vangnet zijn dat jongeren begeleidt naar passend werk of onderwijs.

Wat gaat het college doen

De afgelopen vier jaar is al veel bereikt met de MBO-Agenda en het Actieplan Innovatief Vakmanschap. In het coalitieakkoord *Een nieuwe lente en een nieuw geluid* is reeds aangekondigd dat het college opnieuw veel aandacht zal hebben voor het mbo en verbeteren van de aansluiting met de arbeidsmarkt en dat er nadrukkelijk aandacht komt voor mbo-studenten die uitvallen of dreigen uit te vallen. Met trots presenteer ik daarom drie agenda's die de komende vier jaar zorgen voor een optimale aansluiting tussen beroepsonderwijs en arbeidsmarkt en ontwikkelkansen voor alle jongeren van onze stad. Deze agenda's kennen een totale investering van € 35 miljoen.

Met de Amsterdamse **MBO-Agenda** investeert de gemeente de komende vier jaar € 16.3 miljoen in het Amsterdams middelbaar beroepsonderwijs. Deze agenda kent twee ambities: *Toekomstgericht beroepsonderwijs* en *Optimale schoolloopbaan voor alle studenten*. Kern van deze agenda is dat mbo-instellingen gefaciliteerd worden om hun docententeams te professionaliseren en hun onderwijs te innoveren door nieuwe samenwerkingen aan te gaan, of nieuwe onderwijsvormen te starten. En dat mbo-instellingen in staat worden gesteld om hun studenten passende begeleiding te bieden en doorstroom vanuit het voortgezet onderwijs en naar het hoger onderwijs bevordert.

Met de **Uitvoeringsagenda Onderwijs-Arbeidsmarkt** activeren we werkgevers meer te investeren in het opleiden van de beroepsbevolking. Ook stimuleert deze agenda dat de huidige beroepsbevolking wendbaarder en flexibeler wordt en ondersteunt werkgevers bij het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt. De kern van deze agenda richt zich op het ontwikkelen en verduurzamen van publiek-private samenwerkingen tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijsinstellingen en het stimuleren van om- en bijscholing en intersectorale arbeidsmobiliteit. De komende vier jaar investeert de gemeente € 4 miljoen vanuit de middelen voor Economische Structuurversterking in deze agenda.

De **Uitvoeringsagenda: Inzetten op jongeren in een kwetsbare onderwijspositie** is er voor jongeren voor wie een startkwalificatie geen vanzelfsprekendheid is. In het onderwijs is kansengelijkheid de komende jaren topprioriteit. Er is een groep jongeren die extra ondersteuning nodig heeft om een opleiding succesvol af te ronden de overstap naar werk niet zonder ondersteuning en begeleiding kan maken. Deze uitvoeringsagenda richt zich op drie groepen jongeren, te weten jongeren die onderwijs volgen op regulier Entree en niveau 2, jongeren die afkomstig zijn uit het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, vmbo basis, of de Entree opleiding en de overstap maken naar niveau 2 of werk en tot slot de jongeren die overbelast zijn en onderwijs op maat volgen op een van de plusscholen. De ambitie is om in de periode 2019-2023 te realiseren dat deze jongeren allemaal ondersteuning op maat krijgen, zowel binnen het onderwijs en in hun zoektocht naar een passende stage- en werkplek, als op

hun uiteindelijke werkplek. Met als doel een zoveel mogelijk zelfstandige positie op de regionale arbeidsmarkt én een vangnet voor diegenen, die door omstandigheden terug- of uitvallen. Voor deze agenda is de komende vier jaar € 14,8 miljoen beschikbaar, dat wordt ingezet om blijvend voldoende plekken op de Amsterdamse Plusschool en ROC op Maat (de zogenaamde uitvalsvoorzieningen) te waarborgen en leerwerkcoaches voor de leerlingen op niveau Entree en 2 in te zetten.

Een echte Amsterdamse agenda

De MBO-Agenda is een echte Amsterdamse agenda. Deze lokale impuls is aanvullend op landelijk beleid. Ook in het bestuursakkoord, dat tussen de minister van OCW en de MBO Raad is gesloten, is aandacht gevestigd op het innoveren van het onderwijs, op inzet op jongeren in een kwetsbare onderwijspositie en op leven lang ontwikkelen. Mbo-instellingen maken hiervoor in 2019 een kwaliteitsplan waarover zij afspraken maken met de minister. De grote opgaven waar Amsterdam voor staat, zoals de bouwopgave, de energietransitie en de toenemende vraag naar zorg, rechtvaardigen een aanvullende lokale impuls. Met de MBO-Agenda dragen we bij aan de urgente vraagstukken in onze stad en stellen we mbo-instellingen in staat om te experimenteren en te innoveren, waardoor zij beter onderwijs realiseren voor Amsterdamse jongeren. Amsterdam is hiermee landelijk een voorloper en kiest nadrukkelijk voor de stap voorwaarts om regionale arbeidsmarktoverdagingen ook regionaal aan te pakken, in samenwerking met betrokken onderwijsinstellingen en bedrijven. De ambities van het rijk en van het college vullen elkaar aan en versterken elkaar door deze agenda.

Monitoring, onderzoek en kennisdeling

De gemeente volgt de voortgang van deze agenda's nauwlettend. Instellingen zullen volledig transparant zijn over middelen die zij aanvragen, hoe zij die inzetten en wat dit oplevert. Op een zevental indicatoren zullen we de ontwikkeling van het Amsterdams mbo monitoren. Ik zal uw raad hierover regelmatig, tenminste één keer per jaar, informeren via voortgangsrapportages.

Afhandeling moties

Ook wordt onderzoek gedaan of specifieke oplossingen effect sorteren, of om uitdagingen beter in beeld te krijgen. Zo voert het college binnen deze agenda's de volgende moties uit en beschouwt ze daarmee als afgehandeld:

- raadslid Flentge (322.18) Meedoen aan landelijke proef begeleiden op arbeidsmarkt;
- raadsleden Mbarki, Flentge en Blom (323.18) Amsterdamse Plusvoorziening;
- raadsleden De Fockert en Hammelburg (971.18) Passende schoolloopbaan voor elke mbo-student;
- raadsleden Yilmaz, Simons, Ceder en De Fockert (931.18) Stadsbreed uitrollen van de stagemakelaar;
- raadsleden Mbarki, Yilmaz, Ceder en Hammelburg (1101.18) Amsterdamse vakmensen voor duurzame stad;
- raadslid Boutkan (1260.17) Kansen voor iedereen: bestrijd de toenemende tweedeling op de Amsterdamse arbeidsmarkt;
- raadsleden Blom en De Heer (901.18) Meisjes en vrouwen in bèta, techniek en ict.

De MBO-Agenda is een agenda die gezamenlijk met het onderwijs tot stand is gekomen. Via het Bestuurlijk Overleg MBO-Agenda stuur ik samen met de mbo-bestuurders op de doelstellingen van de agenda. De mbo-instellingen weten elkaar door deze werkwijze steeds beter te vinden en benutten

elkaars expertise en kennis. De MBO-Agenda vereist ook dat kennis die binnen de agenda ontwikkeld wordt, gedeeld wordt tussen de instellingen en zal dat blijven stimuleren.

Tot slot

Met deze impuls verwacht ik een stevige bijdrage te leveren aan een sterk beroepsonderwijs dat toekomstgericht is. Onderwijsteams versterken hun professioneel vermogen, studenten worden meer in de praktijk opgeleid, zodat ze toegang tot de nieuwste ontwikkelingen en technologieën hebben. Regionale werkgevers krijgen de ruimte om samen met het onderwijs juist nu te investeren in een arbeidsmarktsysteem dat goed is voorbereid op toekomstige conjunctuurschommelingen. Ook zal het beroepsonderwijs aan de stad laten zien wat voor geweldige vakmensen het aflevert en ouders en leerlingen overtuigen van de waarde van een beroepsgerichte opleiding. Alles om te zorgen dat Amsterdam voldoende goed opgeleide vakmensen heeft en jongeren actief meedoen in de samenleving, duurzaam werk hebben en dus een mooie toekomst tegemoet gaan.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders,

Simone Kukenheim
Wethouder Beroepsonderwijs en Aansluiting Arbeidsmarkt